

Stratégia sociálnej inklúzie – dilemy sociálnych konštruktov

Kvetoslava Repková

Inštitút pre výskum práce a rodiny

repkova@sspr.gov.sk

Brno, 25.-26.5.2006

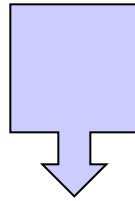
Štruktúra prezentácie

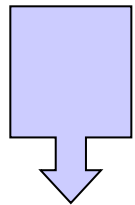
- Politika sociálnej inklúzie = politika univerzálnych + preferenčných opatrení
- Spoločné implementačné témy/problémy/výzvy
- Vybrané otázky/otázniky slovenskej praxe

Stratégia politiky sociálnej inklúzie:

Univerzálna dostupnosť k právam

predpokladané/reálne riziká
hodnotenie zdrojov ich pokrytia

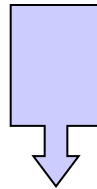
stratégia = tvorba priorít (preferencií)
formulácia sociálno-právnych konštruktov

Pojem

Sociálno-právny konštrukt

(pracovne na účely sociálnej inklúzie)

- Reštrukturalizačné spoločenské zmeny –
- charakteristiky jedinca, životnej/sociálnej situácie –
 - riziká vylúčenia –
- prístup k podporným/afirmatívnym opatreniam

SPK operacionalizuje sociálnu a individuálnu realitu a „zväzuje“ ju do právnych definícií, príjmových a iných limitov/hraníc, explicitných podmienok

Spoločné implementačné témy/problémy výzvy

- 7.- 8. 11. 2005 Brusel – Peer Review k otázkam politik sociálnej inklúzie
- Y. Kazepov (2005)– relevantné témy na **medzinárodný diskurz**:
 - *Individualizácia práv*
 - *Aktivizácia a kontraktualizácia*
 - *Veková preferencia*
 - *„Voľnomyšlienkarstvo“ sociálnych pracovníkov*
 - *Koordinácia*
 - *Teritoriálne rozdiely*
 - *Monitoring a hodnotenie*

Vybrané otázky/otázničky slovenskej praxe

● Univerzalita *verzus* preferenčné opatrenia (dilema priorít)

- *Univerzálne + preferenčné opatrenia = základ tvorby sociálnej politiky*
- ?prečo opatrenia len pre niektoré skupiny?
- umelá deľba
- potreba dopĺňania nových skupín, naopak – limitácia (napr. vek, aktivita)
- legislatíva v pohybe
- nevyspytateľnosť pre aktérov

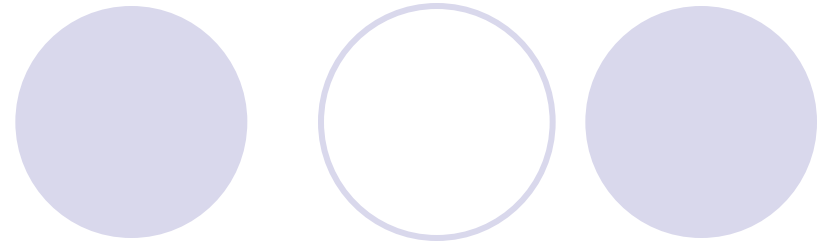
A decorative graphic at the top of the slide consists of two overlapping circles on the left and three separate circles on the right. The leftmost circle is solid light purple, the one it overlaps is a white circle with a light purple outline, and the three circles on the right are solid light purple, white with a light purple outline, and solid light purple from left to right.

pokračovanie

- **Individualizácia práva jednotlivca *verzus* rodinná solidarita**

- sociálne dávky poskytované jednotlivcovi
- spoločne posudzovaný okruh osôb (rodina) na právne nároky
- ? kde majú byť hranice rodinnej solidarity ?

pokračovanie

● **Jedno- *verzus* viacúrovňová solidarita**

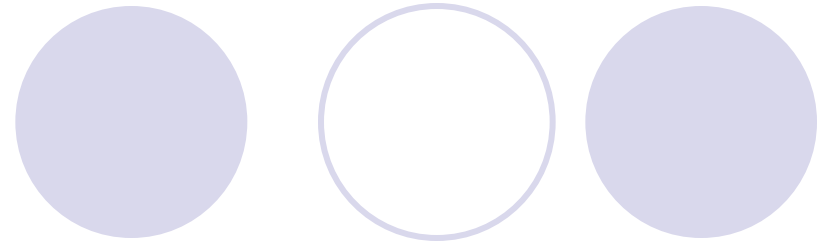
- rozdielna dostupnosť podpory - tá istá situácia podporovaná rozdielne (príklad osobitnej starostlivosti)
- 1-úrovňová solidarita pri opatrovaní dieťaťa (systém štátnej podpory rodín)
- 2-3-úrovňová solidarita pri opatrovaní a službách pre občanov so zdravotným postihnutím a starších občanov (systém sociálnej pomoci)

pokračovanie

A decorative graphic at the top of the slide consists of two rows of circles. The top row has three circles: a solid light purple circle on the left, a white circle with a light purple outline in the middle, and a solid light purple circle on the right. The bottom row has three circles: a solid light purple circle on the left, a white circle with a light purple outline in the middle, and a solid light purple circle on the right.

- **Kompenzácia znevýhodnení *verzus* indexácia a testovanie príjmu**
 - kompenzácia znevýhodnení v systéme sociálnej pomoci = nivelizácia úsilia jedinca a jeho rodiny
 - nekompenzujú sa znevýhodnenia, ale nedostačujúci príjem
 - efekt „dávkovej pasce“ (byť vyššie vzdelaný, viac pracovať = viac pracovať na vlastné znevýhodnenia)
 - „paradox rozsahu“ = paradox limitov (vyšší rozsah zdravotného postihnutia – nižší rozsah verejnej podpory)

pokračovanie

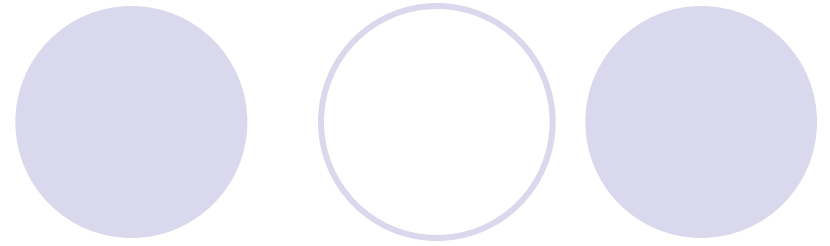
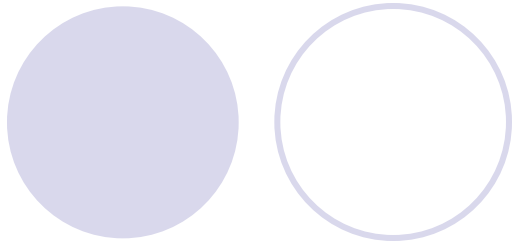
- **Individuálne potreby jedinca *verzus* formalizácia podmienok podpory**

- *Individuálny prístup je účinnejší (potreba – podpora)*
- ?ako uspokojiť diverzifikované potreby ľudí (dilema potreby-limity)?
- ?ako dodržiavať zásadu materiálnej rovnosti?
- vývoj: od voľnej úvahy k vyššej formalizácii a taxatívnosti

Prečo DILEMY SPK ?

- bez SPK sociálna politika nie je možná
- aj cez SPK je sociálna politika v pohybe
- aj SPK dávajú sociálnej politike konkrétnu tvár

Ďakujem za pozornosť

